

22 MART DÜNYA SU GÜNÜ: DENİZLERİMİZ VE SULAK ALANLARIMIZ YOK EDİLMEME DEVAM EDİYOR

Su kısıtı yaşayan, küresel iklim değişikli etkilerini her geçen gün daha fazla hisseden ülkemizde; jeoçeşitliliğimiz oluşturan denizlerimize, kıyı alanlarımıza, deltalarımıza, sulak alanlarımıza, göllerimize, nehir, çay ve derelerimize daha fazla sahip çıkma, su varlığımızı koruyarak gelecek nesillere aktarmak durumundayız.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından dünya ülkelerinin giderek büyüyen temiz suya erişim sorununa dikkat çekmek, içilebilir su kaynaklarının korunması ve çoğaltılması konusunda somut adımlar atılmasını, sürdürülebilir bir gelecek için suyun önemi ve verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla 1993 tarihinde "22 Mart Dünya Su Günü" olarak kabul edilmiştir.

Su, tüm canlı yaşamın temel gereksinim maddelerinden biridir. Birleşmiş milletler her insanın yeterli ve temiz suya erişimini "temel

insan hakkı" olarak kabul etmiştir. Ancak bugün dünyada 750 milyondan fazla insan temiz içme suyundan yoksun olup, temel ihtiyacını karşılayamamaktadır. Dünya sağlık örgütünün verilerine göre bu yüzden her yıl yüzbinlerce çocuk hastalanıyor ve ölüyor. Temiz suya erişimi olmayan insanların çoğunluğunu ise ücra kırsal yörelerde ya da kentlerin yoksul mahallelerinde yaşamakta olan yoksullar oluşturuyor.

Yine UNICEF'in tahminlerine göre, temiz su, yeterli sanitasyon ve hijyen imkanlarının

olmayışına bağlı ishaller hastalıklar yüzünden her gün 5 yaş altı 1.400 kadar çocuk yaşamını yitiriyor. Tüm dünyayı etkisi altına alan ve iki yılı aşkın süredir devam eden Covid-19 pandemisinin bu sayıyı daha da artıracığı açıktır.

Su kısıtı yaşayan ülkemizde ise, biyoçeşitliliğimiz içinde veya üzerinde gelişerek büyüdüğü denizlerimiz, kıyı alanlarımız, nehirlerimiz, derelerimiz, orman alanlarımız, vadilerimiz, dağlarımız, sulak alanlarımız gibi jeoçeşitliliğimizi oluşturan tüm kaynak ve varlıklarımızı tüketmeye ve kirletmeye devam ediyoruz.

- Küresel iklim değişikliğinin etkilerinin her gün etkisini artırdığı ülkemizde, çok sayıda göl veya sulak alanımızın ya kamu idareleri ya da gerekli tedbirlerin zamanında alınmaması nedeniyle kurularak yok edilmesi sonucunda son elli yılda 70 yakın gölümüzün kuruduğu, elimizde kalan ülkemizin en büyük 2 inci gölü olarak kabul ettiğimiz Tuz Gölü, Eğirdir Gölü, Burdur Gölü, Bafa Gölü, Manisa- Marmara Gölü gibi çok sayıda büyük göllerimiz başta olmak üzere çok sayıda gölün kurumaya yüz tuttuğu,
- Bütün Trakya havzasına hayat veren Ergene Nehri başta olmak üzere, Amik Çayı, Büyük Menderes, Küçük Menderes, Susurluk Çayı, Gediz Nehri gibi nehirlerimiz sanayi, evsel ve tarımsal kirleticiler yüzünden kirletilerek tüketildiği, bu havzalardaki yeraltı su kaynaklarımızın da hızla kirlenmeye yüz tuttuğu,
- Birçok nehir, çay veya akar dere, üzerinde inşa edilen 1000 günde 1000 gölet ve HES'ler nedeniyle yok edildiği,
- Marmara Denizi ve çevresinde yürütülen yanlış yerleşme, tarım, kentleşme, konut ve sanayi politikası sonucunda; ortaya çıkan evsel, endüstriyel ve tarımsal pestisitlerden kaynaklı kirletici ve atıkların Marmara Denizine boca edilmesi nedeniyle, Marmara denizinde canlı yaşamın hızla yok olmasına neden olan müsilaj sorunu,
- Anayasamıza göre korunması gereken kıyı alanlarımız; başta İstanbul, Kocaeli,

İzmir, Antalya ile Doğu Karadeniz Bölgesi olmak üzere inşa edilen dolgu, liman, yol, sanayi, konut veya turizm tesisleri ile yok edilmeye tüm hızıyla devam edildiği,

- Ülkemizde, özel çevre koruma veya kesin korunacak hassas alan statüsünde bulunan sulak alanlar, göller, deltalar gibi alanlar üzerine, 05.03.2022 tarihinde "Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" düzenlemesi ile hidrolik, güneş ve rüzgar enerji santrallerin yapılmasına olanak sağlayan düzenleme ile elde kalan son sulak alanlarında yok edilmesinin önünün açıldığı, yine Muğla-Milas Mandalya körfezinde olduğu gibi bazı alanların ise beton lobisinin istemleri çerçevesinde imar rantı ve talanına açıldığı,
- Stratejik nitelikteki yeraltısuyu rezervlerimizde dahil olmak üzere bir çok havzada yaklaşık 410.000'ni ruhsatlı, kimilerine göre 500.000, kimilerine göre 750.000, kimilerine göre ise sayıları 1.000.000 nu bulan kaçak kuyularla yeraltı sularımızın hızla tüketildiği, Konya havzasında bazı alanlarda 40-50 m ye varan yeraltısuyu düşümlerinin yaşandığı, yanlış tarım politikaları başta olmak üzere yeraltısularımızın sanayi ve evsel kirleticilerce kirlendiği,

görülmektedir.

Sonuç olarak su kısıtı yaşayan, küresel iklim değişikli etkilerini her geçen gün daha fazla hisseden ülkemizde; jeoçeşitliliğimizi oluşturan denizlerimize, kıyı alanlarımıza, deltalarımıza, sulak alanlarımıza, göllerimize, nehir, çay ve derelerimize daha fazla sahip çıkma, su varlığımızı koruyarak gelecek nesillere aktarmak durumundayız. TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası jeoçeşitliliğimizi oluşturan kaynak ve varlıklarımıza sahip çıkılmaya devam edecektir.

Saygılarımızla,